

Háló Gergő

A nemzetközi cikkek felépítése

Absztrakt (*Abstract*)

A kutatás egészének összefoglalása egy bekezdésben (általában 150-250 szóban).

Ebben a fejezetben az empirikus kutatásokat leíró nemzetközi cikkek általánossá vált formátumát, az előző fejezetnél is említett IMRD-struktúrát (ismert még: IMRaD, IMRAD) vesszük szemügyre. Fontos, hogy a formátum mára nem csupán mint bevett jógyakorlat, de mint elvárt felépítés jelenik meg a nemzetközi publikációs világban – legyen szó társadalomtudományokról, természettudományokról vagy műszaki és számítástechnikai tudományokról. Az IMRD adekvát alkalmazása ezért elengedhetetlen, ha magas szintű, nemzetközi publikációk megjelentetését tervezzük. Az IMRD négy fő részből áll: bevezetés (*introduction*), módszertan (*methodology*), eredmények (*results*), diszkusszió (*discussion*). A fejezet során ezeket vesszük sorra, és egy már megjelent cikk példáján keresztül szemléltetjük a komponensek legfőbb funkcióit. Meg kell jegyeznünk, hogy a fejezet célja semmiképp sem az, hogy szabályokról és előírásokról adjon számot, inkább olyan eszközöket ajánl, amelyek segítenek abban, hogy kutatásunkat nemzetközileg is elfogadott és egyben meggyőző módon tudjuk bemutatni.

Itt érdemes kiemelni, hogy bár az absztrakt az IMRD-struktúra külsőleges eleme, igen hangsúlyos szerepet tölt be mind a szerkesztők/bírálok általi elsődleges értékelés, mind a későbbi, más kutatók által adott hivatkozások gyűjtése során (az absztrakt típusairól részletesebben lásd az előző fejezetet).¹ Mindezen ágensnek első benyomásai (és leggyakrabban a publikáció egészével szemben alkotott ítéletei) az absztrakt minősége mentén alakulnak ki. A jó absztrakt követi az IMRD logikáját és funkcióit (lásd lentebb), továbbá hangsúlyozza a kutatás relevanciáját mind szűkebb, akadémiai; mind tágabb, társadalmi kontextusban.

Kulcsszavak (*Keywords*): lényegre törő, jól definiált kulcsszavakat használjunk, hiszen ezek alapján válik kutatásunk láthatóvá a tudományos adatbázisokban való keresések során.

¹ Az absztraktról, illetve annak jelentőségéről lásd még az előző fejezetet.

Bevezetés (Introduction)

Mi a kutatás témája, és miért érdemes az adott témát tanulmányozni?

Az IMRD-struktúra alapján tehát a cikk első nagyobb szövegrésze a bevezetés. Célja, hogy leírja a vizsgált témát, összefoglalja és megvitassa a korábbi, releváns kutatásokat, valamint azonosítsa azon kérdéseket és tudáshiányokat (*knowledge/research gaps*), amelyekre a kutatásban választ kívánunk adni. A bevezetést két nagy részegységre lehet bontani: egy általános bevezetőre és egy átfogóbb szakirodalmi áttekintésre. Fontos továbbá, hogy a bevezetés tipikusan egy tágabb perspektíva felől halad egy specifikus, szűk, pontos problémafelvetés felé.

A fejezet során a *New Review of Academic Librarianship* (Scopus Q1) folyóiratban megjelent *International VS National Academic Bibliographies. A Comparative Analysis of Publication and Citation Patterns in Scopus, Google Scholar, and the Hungarian Scientific Bibliography* című cikkünket vesszük szemügyre.² Először is nézzük ennek bevezetését:

„Az akadémiai kutatás fokozódó nemzetközivé válását gazdasági, politikai és szakpolitikai tényezők komplex összessége, valamint szűkebb értelemben vett tudományos összetevők generálják. [...] Az észak-amerikai és nyugat-európai régiókhoz képest a világ más régióinak akadémiai nemzetközivé válása gyakran kevésbé sikeres, ilyen kevésbé sikeres régió Kelet-Közép-Európa (KKE) is.”

A cikk egy tág perspektívával indul, bemutatja az akadémiai nemzetköziesítés jelenleg ismert sajátosságait. Nevezetesen, hogy Észak-Amerika és Nyugat-Európa sikereihez képest más periferikus régiók küzdenek a nemzetköziesítéssel. A bekezdésnek ez a része jelöli meg a cikk társadalmi és akadémiai relevanciáját.

„Bár az utóbbi időben a nemzetköziesítés általános stratégiai célnak tűnik a kelet-közép-európai térségben, jelentős ellenállás tapasztalható az akadémiai területen belül, ahol különösen a magasabb akadémiai pozíciókat betöltők igyekeznek fenntartani a »régijól bevált módszereket«.”

A kutatás fókuszát tovább szűkítjük. Ez a regionális és hazai akadémiai kultúra és procedurális felépítés ellenállását jelenti a nemzetköziesítési törekvésekkel szemben. Ez már egy szűkebb perspektíva, amely kifejezetten a hazai narratívákra és eljárásokra fókuszál.

² HÁLÓ–DEMETER 2022.

„Ebben a cikkben 365 magyar társadalomtudós publikációs és hivatkozási mutatóit elemezzük, ahogyan azok egy nemzeti (Magyar Tudományos Bibliográfia) és két nemzetközi (Scopus, Google Scholar) adatbázisban szerepelnek. A cél a magyar akadémiai kutatás jelenlegi nemzetközi hatásainak feltárása, valamint a különböző adatbázisok közötti összefüggések feltárása, melyek a jövőbeni szabályozások alapjául szolgálhatnak.”

„Következtetéseket és ajánlásokat fogalmazunk meg a helyi döntéshozók és kutatók számára, olyan kettős kritikát hirdetve, amely egyszerre támadja az egyetemi rangsorolási paradigma piacszerű logikáját, amely újratermeli a globális egyenlőtlenségeket a tudományos életben, valamint a helyi akadémiai értékelési protokollokat, amelyekből hiányzik az átláthatóság, az objektivitás, és elősegítik az informalitás térnyerését.”

Így jutunk el a konkrét problémához, amelyet kutatásunkkal feltárni próbálunk – ez a kutatás célja, amelyet explicit módon fontos említeni a cikkben. A bevezetés következő részében bemutatjuk a cikk felépítését (IMRD), az elemzés módszertanát (*methodology*), valamint előrevetítjük az eredmények (*results*) és a diszkusszió (*discussion*) főbb tartalmi elemeit.

Fontos, hogy az eredmények (*results*) és a diszkusszió (*discussion*) előrevetítésével a kutatás relevanciáját hangsúlyozzuk. (Lásd fentebb a bevezetés funkcióit.)

Így jutunk el bevezetés első nagy részének végéhez, amely gyakorlatilag az IMRD-struktúra zanzásított tartalmi verzióját adja. A bevezetés második része az úgynevezett szakirodalmi áttekintés (*literature review*), amely általában jól elkülönülő fejezetként jelenik meg a cikkben. Az irodalmi áttekintés az esszé műfajához hasonlóan épül fel. A bevezetés első feléhez kapcsolódva (ahol megjelöltük a tudáshiányt és a kutatás célját), részletesebben mutatja be a tudományos kontextust, amelyben a problémát korábban más kutatók megközelítették. Az irodalmi áttekintés az IMRD-cikkek leginkább hivatkozásgazdag fejezete, amely végül a kutatási kérdések/hipotézisek megfogalmazásával zárul. A kiválasztott cikkünk irodalmi áttekintése három alfejezetre tagolódik:

„A tudományos publikációk terén történő nemzetköziesítés Kelet-Közép-Európában [...] A már említett akadémiai globalizáció követően számos kelet-közép-európai ország politikai döntéshozói a nemzetköziesítés mellett szavaztak, és a régión kívül is nagy érdeklődés övezi a kelet-közép-európai átalakulás folyamatát.”

Ebben az alfejezetben a régió publikációs nemzetköziesítésének különböző tudományos megközelítéseiről adunk számot. Fontos, hogy az irodalmi áttekintés során releváns és lehetőleg minél frissebb forrásokat használjunk. Bár számos tudományterületen az átfogó, elfogadott elméletek sok évre nyúlhatnak vissza, általánosságban igaz, hogy még ezen elméletek esetén is szükségünk van azok kurrens alkalmazásainak bemutatására, hogy az elméleteket legitimáljuk.

„A Magyar Tudományos Bibliográfia.

Az elsősorban hivatalos kutatásértékelésre használt egyedi adatbázis, a Magyar Tudományos Bibliográfia (MTMT) korlátozottan használható a nemzetközi kiválóság értékelésénél [...]”

Az irodalmi áttekintés második alfejezete az MTMT tudományos adatbázisának sajátosságaira fókuszál. Sok esetben fontos szem előtt tartani a megcélzott folyóiratot (és annak olvasóközönségét). Esetünkben az MTMT bemutatására azért volt szükség, mert a nemzetközi olvasóközönség feltehetőleg nem vagy kevéssé ismeri a magyar viszonyokat.

„Kutatási kérdések

A társadalom- és bölcsészettudományok (SSH) területére fókuszálva, célunk a magyar kutatói közösség azon tagjainak nemzetközi láthatósági mutatóinak görcső alá vétele, akik munkájuk nagy részét kutatásra tudják fordítani. Ennek érdekében a következő kutatási kérdéseket fogalmazzuk meg [...]”

Az irodalmi áttekintés kimenetét végül a kutatási kérdések/hipotézisek explicit megfogalmazása képezi. Az IMRD strukturális logikáját megfordítva azt is mondhatjuk, hogy a kutatási kérdések és hipotézisek, valamint azok relevanciájának (és a kutatás céljának) megértéséhez a bevezetésnek, valamint az azon belül helyet foglaló irodalmi áttekintésnek szükségesnek és elégségesnek kell lennie.

A szakirodalmi áttekintés különféle formát ölthet a kutatás tárgyától, tudományterületétől, módszertanától és céljától függően. Gyakran a korábbi kutatások tényszerű bemutatása és leírása történik. Ugyanakkor a szakirodalmi áttekintés felvehet kritikai perspektívát is, ahol a szerző összehasonlítja, szembeállítja, sőt értékeli is a korábbi kutatásokat azok gyengeségei és erősségei mentén.

A szakirodalmi áttekintés strukturálisan is különböző módokon szerveződhet. Egyes esetekben az irodalmi kontextus bemutatása a legrégebbi kutatással kezdődik, és a legfrissebb eredményekkel zárul. Más esetben a kutatásokat tematikus csoportosításban tárgyalják szorosan összefüggő tanulmányok mentén, a kronologikus sorrendet nagyrészt figyelmen kívül hagyva. Végül, az áttekintés épülhet egyfajta dialektikus logikára is, ahol az egymást ellenző nézetek és eredmények mentén haladunk a saját kutatói konklúzióunk vagy szintézisünk felé. Fontos továbbá, hogy mindezen logikai rendezési elvek keveredhetnek egy cikkben belül, amennyiben a szöveg követhetősége és funkciója nem szenved ennek kárát.

Összességében a szakirodalmi áttekintések legfontosabb közös vonása, hogy nem új kutatást mutatnak be, hanem áttekintést adnak a témában végzett korábbi kutatásokról, és kontextualizálják a kutatást az akadémiai környezetben.

Módszertan (*Methodology*)

Hogyan végeztük a kutatást?

A szakirodalmi áttekintés végén megfogalmazott hipotézisek és kutatási kérdések szolgálnak a módszertani fejezet bemeneteként. A módszertani fejezet részletezi a kutatás végrehajtásának módját. Jellemzően tartalmazza a bevont résztvevők/alanyok/minta leírását, az adatgyűjtés módját, a vizsgálat tervét, a felhasznált anyagokat és a vizsgálati eljárást, valamint a használt változók/indikátorok operacionalizálásának módját. Fontos, hogy ez utóbbi komponens szorosan kapcsolódjon az irodalmi áttekintésben bemutatott konceptualizációs módozatokhoz. Ha egy változót/fogalmat korábbi kutatások egy adott módon mértek, kutatásunk a) követheti ezt – mint az operacionalizálás más kutatások által legitimált bevett gyakorlatát –, vagy b) eltérhet ettől, amit ugyanakkor konceptuális szinten feltétlenül indokolnia kell. A módszertani fejezetre vonatkozó alapszabály, hogy a módszertani leírásnak kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy egy másik kutató elvben megismételhesse a kutatást eme leírás alapján. A módszertan általában két részre tagolódik, amelyben a minta/adatfelvétel leírását az elvégzett statisztikai tesztek megnevezése követi.

A példaként szolgáló cikkben ez a következőképpen néz ki:

„Az adatok Tóth és Demeter (2021) adatbázisából származnak, amely tartalmazza a társadalom- és bölcsészettudományok akadémiai (ELKH) és állami kutatóintézetek 2019-től dolgozóinak listáját. Összességében az ELKH hat intézményének kutatóit elemeztük a következő területekre fókuszálva: nyelvészet, történelem, jog, művészettörténet, politikatudomány és szociológia [...]”

A fejezet leírja az adatok forrását, továbbá áttekintést nyújt a felhasznált minta sajátosságairól. A mintavételi eljárás, valamint a procedurális problémák tárgyalása is ebben a részben kell hogy helyet kapjon. (Amellett, hogy utóbbi a disszusszió/nál/módszertani korlátoknál is érdemes hangsúlyozni.)

„A teljes minta változóinak normalitástesztjét az 1. táblázat mutatja.”

Fontos, hogy a mintára vonatkozó deskriptív statisztikai mutatók bemutatása, valamint az előzetes statisztikai számítások, adattisztítás eljárásai is a módszertani fejezetben kapnak helyet.

A módszertani fejezet végén megnevezzük az eredmények alapjául szolgáló statisztikai eljárásokat. Ezen módszertani próbák és eljárások alkalmazása a leírt adathalmazra szolgál a fejezet kimeneteként.

Eredmények (Results)

Mit találtunk?

A módszertan bemutatása után az eredmények tárgyalása következik. Az eredmények leírásának rendezésénél az olvashatóság/átláthatóság miatt fontos, hogy kövessük a kutatási kérdések/hipotézisek által meghatározott sorrendet. Példánkat és annak három kutatási kérdését tekintve ez a következőképpen valósul meg az „Eredmények” fejezet tagolásában:

„A magyar SSH-kutatás nemzeti láthatósága [...] Az eredmények, bár változó mértékben, de igen alacsony részvételi arányt mutatnak a Scopus-indexált nemzeti publikációk minden vizsgált tudományterületén.”	Az első kutatási kérdésre vonatkozó eredmények. Fontos, hogy az egyes kutatási kérdésekre/hipotézisekre explicit tételmondat formájában adjunk választ. Ez hipotézisek esetén különösen sarkalatos. (Például „ <i>Our hypothesis was supported.</i> ”, illetve: „ <i>Our hypothesis was not supported.</i> ”)
„Regionális összehasonlítás [...]”	A második kutatási kérdésre vonatkozó eredmények.
„Összefüggések a különböző tudományos adatbázisok között [...]”	A harmadik kutatási kérdésre vonatkozó eredmények.

Az eredmények bemutatásánál fontos, hogy a beillesztett segédanyagok, táblázatok és ábrák magyarázata megelőzze az adott elem megjelenését a szövegben, továbbá hogy az adott táblázat/ábra magyarázata kiegészítse, és ne ismételje annak tartalmát.

Diszkusszió (Discussion)

Mi az eredmények jelentősége?

A diszkusszió az IMRD-cikkek utolsó nagy eleme, amely tartalmazza a tanulmány eredményeinek összefoglalását; leírja, hogy ezen eredmények hogyan kapcsolódnak a vizsgált problémához; valamint tárgyalja az eredmények tudományterületen belüli és azon túli következményeit/implikációit, amelyek ismét a tanulmány relevanciáját és jelentőségét hivatottak hangsúlyozni. A diszkusszió a bevezetéssel ellentétes perspektívát vesz fel. Míg a bevezetésnél az általánostól

haladtunk a specifikus probléma felé, a diszkusszió esetén a konkrét eredmények általánosabb, elméleti implikációit és a tudományterületen túlmutató vonatkozásait kell hangsúlyoznunk. Vegyük ismét szemügyre kiválasztott cikkünk releváns fejezetét.

„Eredményeink alapján elmondható, hogy a magyar tudósok reprezentációja az elemzett SSH-területeken a nemzetközi, indexált, átláthatóan rögzített és hozzáférhető (például értékelési rendszerek, egyetemi rangsorok számára) publikációk terén igen alacsony. Általánosságban elmondható, hogy a diszciplínaris különbségek ellenére a publikációk túlnyomó többsége (96%) láthatatlan a Scopusban, így elveszik a nemzetközi értékelési rendszerek számára. Ezért a megjelent cikkek mindössze 4%-a – egyes területeken csupán 1%-a – szerepel a magyar tudományos teljesítmény nemzetközi reprezentációjában.”

A diszkusszió az eredmények rövid, érthető összefoglalásával kezdődik. Itt csupán a diszkusszió szempontjából leginkább releváns eredmények rövid összefoglalását közöljük.

„Kutatásunk arra is rámutat, hogy ez nem magyarázható azzal az általános feltételezéssel, hogy a nemzeti tudomány nem publikálható az angolszász hagyományok nemzetközi kiadványaiban.”

Ezután az eredmények értelmezése és azok implikációinak bemutatása következik. Célszerű minden egyes fontos implikációnak egy bekezdést szentelni.

„[...] javasoljuk, hogy a nemzeti bibliográfiai adatbázisokkal rendelkező országok esetében a kutatástervezésben, a kutatásfinanszírozásban és a kutatás értékelésében vezessenek be világos keretrendszereket, kiemelve a nemzetközi láthatóság növelésének fontosságát, a szaktudományi és a hazai különbségeket, sajátosságokat figyelembe véve, valamint nagymértékű összhangban a nemzetközi gyakorlattal a jobb nemzetközi pozíció elérése érdekében.”

Ahogy példának is mutatja, a diszkusszió felvehet egy argumentatív alapállást, amely a kapott eredményekre támaszkodik, és az általános problémafelvetésben releváns módon képes érvelni. Esetünkben ez a hazai kutatásértékelő rendszerek és kutatásfinanszírozási procedúrák átláthatósága és nemzetköziesítése mellett való érvelésben jelenik meg. Fontos, hogy itt az érvelés közvetlen módon támaszkodik a bemutatott eredményekre (többek közt az MTMT-adatbázis gyengeségeinek kimutatására, valamint a hazai társadalomtudományok nemzetközi szinten való alacsony láthatóságára).

A diszkusszió tartalmazza még a kutatás módszertani korlátainak leírását és az eredményekből adódó lehetséges jövőbeni kutatási irányokat. E gondolatoknak gyakran külön alfejezetet szentelünk (*Limitations and Future Research*).

„A kutatás korlátai és a KKE kutatás jövője [...]

Egyrészt különös hiányosságok vannak a nemzetközi adatbázisok, például a Scopus lefedettsége tekintetében.”

Látható, hogy egy bekezdés egy gondolatot ölel fel. Először nagy nemzetközi adatbázisok gyengeségeiről és korlátairól írunk. Ez azért is fontos, mivel a fentebb bemutatott kutatás ezen adatbázisok adathalmazán alapszik, így a vizsgált adatbázisok torzításai potenciálisan befolyásolják az eredményeket.

„[...] Az azonban legalábbis kérdéses, hogy a rangsorok által alkalmazott protokollok megfelelőek-e, meritokratikus értékeken alapulnak-e, és ezért egyáltalán propagandák-e.”

Másodszor a nemzetközi egyetemi rangsorok torzításait említjük, amelyek – sokak által vitatott módon – akár a tudomány meritokratikus alapjait is veszélyeztethetik. E második limitáció két szempontból is kapcsolódik elemzésünkhöz. Egyrészt az egyetemi rangsorok többek között nagy nemzetközi adatbázisok adattömbjeivel dolgoznak, így megőröklük azok torzításait is. Másrészt a KKE nemzetköziesítésének kontextusában ezen egyetemi rangsorok, valamint a felsőoktatási intézmények ide kapcsolódó versenyképessége sarkalatos tényezőként jelenik meg.

Látható tehát, hogy mindkét esetben, a vizsgált adatok köre szoros összefüggésben van a bemutatott elemzéssel, valamint annak implikációival.

„A kiválóság és a láthatóság fogalma az egyetemi rangsorok és a magas-JIF kiadványok mentén láthatóan problematikus. Ahhoz azonban, hogy a periférikus tudósok érdemben ki tudják fejteni aggályaikat, hatást kell gyakorolniuk; legalábbis központi perspektívából láthatónak kell lennünk a tényleges változás eléréséhez.”

Fontos, hogy a fejezetünk egy tételmonddal zárul, amely ismét a kutatás relevanciáját és szűkebb, valamint tágabb implikációit hivatott hangsúlyozni.

Ha már módszertani korlátokról beszélünk, érdemes kiegészítenünk az IMRD-struktúráról szóló eme fejezetünket egy-két további gondolattal. Egyrészt az IMRD megjelenése nem kizárólagos és egységes a publikációs mezőben. Ennek egyik következménye, hogy különböző tudományterületeken, különböző módszertanok/elméleti keretek esetén különböző módokon jelenik meg. Mi több, a legjobban akkor járunk, ha a célzott folyóiratot és az abban publikált hasonló kutatásokat (mint jogyakorlatokat) vesszük szemügyre. Mindazonáltal fontos megjegyezni, hogy bár az IMRD-struktúra folyóiratunként változhat, az elemek mögöttes logikai funkciói, amelyeket fentebb bemutattunk, ugyanúgy

megjelennek (és meg kell jelenniük). Ez egyben azt is jelenti, hogy ha nem fogadják el kéziratunkat egy folyóiratnál, minimális átszerkesztéssel vagy változtatás nélkül be tudjuk nyújtani egy következő szaklaphoz.

Az IMRD-struktúrától nagymértékben eltérő publikációkra az APA publikációs szabványa például két módozatot is említ. Ezek egyrészt a szakirodalmat áttekintő, összegző publikációk (*literature reviews*). Tehát ha egy közlemény csupán korábbi publikált kutatásokat tekint át, és nem új empirikus kutatást mutat be, akkor a szerzők elhagyhatják a módszertani és az eredményekről szóló részeket. Ebben az esetben – az ajánlott struktúra szerint – a bevezetés után a szöveg tárgyalás részében az áttekintett kutatásokat különböző szempontok szerint nagyobb fejezetekbe csoportosítjuk, a publikáció végén pedig a diszkusszióban összegezzük az eredményeinket, és levonjuk a végkövetkeztetést. Rendszerező szakirodalmi áttekintés (*systematic literature review*) esetén azonban – amelynek műfaji térnyerése az irodalomáttekintésben vitathatatlan, minthogy ilyenkor másodlagos adatok empirikus kutatásáról, rendszerezéséről és gyakran statisztikai elemzéséről is szó van – a hagyományos IMRD-struktúrának kell megjelennie, amely bemutatja mind az adatgyűjtés módját, mind a módszertant és annak eredményeit.

A másik gyakran megjelenő IMRD-módozat a többkísérletes publikációkhoz kötődik. Ebben az esetben – minthogy több különálló kísérletről van szó – egy általános bevezetés után az első kísérletre vonatkozó módszertan, az eredmények és a diszkusszió alfejezetek következnek. Ezután a második kísérletre vonatkozóan megjelennek ismét ezek az alfejezetek. És így tovább egészen az utolsó bemutatott kísérlet diszkussziójáig. Az ilyen többkísérletes cikkeknel az egyes kísérletekre vonatkozó eredmények és diszkusszió részt gyakran összevonják egy eredmények és diszkusszió (*Results and Discussion*) alfejezetbe. Ugyanakkor fontos, hogy a kézirat végén megjelenjen még egy általános diszkusszió (*General Discussion*) fejezet is, amely a különböző kísérletek összevont implikációit tárgyalja, a főbb eredmények mentén. Az általános diszkusszió fogja össze a különálló kísérletek tárgyalásait a diszkusszió fentebb említett egyéb funkciói mellett.

Fontos megjegyeznünk továbbá, hogy az IMRD által javasolt struktúra nem feltétlenül és nem minden esetben egyezik a kutatás tervezésének, lebonyolításának és a kézirat megalkotásának folyamatával. Amennyiben a szerző megfelelően jártas a kutatási téma szakirodalmában, megfontolandó a hipotézisekre és kutatási kérdésekre épülő analízis elvégzése nyomán megírni az irodalmi áttekintés nagyobb részét. Ebben az esetben ugyanis az esetleges módszertani

sajátosságok – amelyekkel a mintavétel/analízis során szembesül a kutató – segíthetik az irodalmi áttekintés explicit megfogalmazását és fókuszát. Fontos ugyanakkor, hogy tartózkodjunk az eredmények nyomán való hipotézisállítástól (HARKing – Hypothesizing After the Results are Known, vagyis hipotézisállítás az eredmények ismeretében), hiszen ez módszertanilag a kutatási eredmények érvénytelenségét vonja maga után. A hipotézis/kutatási kérdés mindig *a priori* feltétele az elemzésnek, és ennek a kutatási folyamatban is így kell megjelennie.

Felhasznált irodalom (*References*)

A hivatkozott cikkek és könyvek listája a cikkben hivatkozott források listája betűrendben (az egyes források első szerzőjének vezetékneve szerint). A források központosítása és a bibliográfiai adatok sorrendje követi a megcélzott folyóirat előírásait. Továbbá javasolt valamelyik automatikus referenciakezelő program (például EndNote, Zotero, Mendeley) használata a kézirat megalkotásánál, hiszen ezekkel egy gombnyomással változtathatunk a referenciák stílusán, sok-sok munkaórától kímélve meg magunkat, főképp, ha egy esetleges elutasítás nyomán a kéziratot különböző folyóiratokhoz különböző referenciastílusokkal nyújtjuk be. Az ilyen programok alkalmazása természetesen hosszú távon is kifizetődő, hiszen újabb kéziratok esetén a korábban már használt forrásokat nem kell újra importálni, hanem elég, ha elővesszük őket az alkalmazás adatbázisából.

Ajánlott irodalom

- American Psychological Association (2022): *Publication Manual of the American Psychological Association*. Washington: American Psychological Association.
- DENNEY, Andrew S. – TEWKSBURY, Richard (2013): How to Write a Literature Review. *Journal of Criminal Justice Education*, 24(2), 218–234. Online: <https://doi.org/10.1080/10511253.2012.730617>
- HÁLÓ Gergő – DEMETER Márton (2022): International VS National Academic Bibliographies. A Comparative Analysis of Publication and Citation Patterns in Scopus, Google Scholar, and the Hungarian Scientific Bibliography. *New Review of Academic Librarianship*, 2022. október 13. Online: <https://doi.org/10.1080/13614533.2022.2138475>

- STRAUSS, Valerie (2012): A Guide to Writing an Academic Paper. *The Washington Post*, 2012. január 20. Online: www.washingtonpost.com/blogs/answer-sheet/post/a-guide-to-writing-an-academic-paper/2012/01/18/gIAjGCTCQ_blog.html
- UCSD Psychology (é. n.): *Research Paper Structure*. Online: <https://psychology.ucsd.edu/undergraduate-program/undergraduate-resources/academic-writing-resources/writing-research-papers/research-paper-structure.html>
- WU, Jianguo (2011): Improving the Writing of Research Papers: IMRAD and Beyond. *Landscape Ecology*, 26(10), 1345–1349. Online: <https://doi.org/10.1007/s10980-011-9674-3>
- XIAO, Yu – WATSON, Maria (2019): Guidance on Conducting a Systematic Literature Review. *Journal of Planning Education and Research*, 39(1), 93–112. Online: <https://doi.org/10.1177/0739456X17723971>